

gaar, vil jeg gjøre opmærksom paa, at det i det Andragende, der er oversendt til Ministeriet, utvunskelig er udtalt, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) skal være Skolens Cier.

Kruse: Det forekommer mig, at det ærede Medlem, som er Ordfører for Finantsudvalget, er tilbøielig til at være baade noget streng og noget uretfærdig mod Kolleger. Det ærede Medlem tillod sig jo — hvad han ogsaa har Lov til — at formane til bedre Studium af Finantsudvalgets Arbejder og til Henvendelse til Finantsudvalget om specielle Oplysninger i specielle Sager; men naar — som det denne Gang har været Tilfældet — Endringsforslagene til Finantsloven kun have foreligget trykte omtrent fra den ene Dag til den anden, førend Behandlingen skulde begynde, saa er det ikke let at faae gennemgaaet Betænkningen i alle sine Enkeltheder, efterfærdigt Endringsforslagene og de Oplysninger, som man savner; taget sin Beslutning og komme til at stille Endrings- eller Underendringsforslag i Løbet af en eneste Dag. — I den Henseende er det ærede Medlem meget uretfærdig (Udbrydelse af Berg). Det ærede Medlem kan jo ikke vide, om ikke en fuldstændig Oplysning om denne Sag kunde have ledet til, at andre Medlemmer havde faaet Lyst til at stille Underendringsforslag. — Finantsudvalget kan jo tage al den Tid til sit Arbejde, som det vil, og jeg kan saa godt forstaa, at en Sag, naar Udvalget i lang Tid har arbejdet og trængt igjennem alle dens Enkeltheder, kan staa klar for Udvalget fra den ene Ende til den anden; men Udvalget kan ikke forlange, at det Samme skal være Tilfældet med samtlige Tingets Medlemmer. — Jeg skal imidlertid forlade dette Punkt og oven i Kjøbet love den ærede Ordfører, at jeg skal være saa sluttig, som jeg formaar, med at sætte mig ind i denne Sag, men jeg kan ikke negte, at naar jeg ser hen til denne enkelte Sag, saa har det ærede Medlem været tilbøielig til at bruge vel stærke Udtryk og til at være noget uretfærdig. I mit forrige Fordrag har jeg hverken forlangt flere Aars Historie af en saadan Skole eller med et eneste Ord antydnet, at jeg kunde have Noget som helst at indvende imod at række fattige Bønders Sønner eller Døttre Haanden til at kunne komme i en saadan videre gaaende Skole i Herning eller andet Steds. Det har jeg aldeles ikke inddrøjet mig paa, men det, som jeg har sagt, og som jeg maa fastholde, er, at vi, naar vi skabe et saadant Tilfælde, meget let senere kunne faae Andragender andetsteds fra om det Samme (Berg). Ikke om det Samme!). Nu, ikke om det Samme, thi det Samme kommer jo aldrig igjen, men om noget lignende, hvor de samme Grunde i Almindelighed kunde tale for et lignende Forslag, og man vil da i de fleste Tilfælde blive nødt til at sige Nei. Jeg har hentydet til, at Grunden, hvorfor

man i dette Tilfælde kunde sige Ja, var den, at man troede at have en Garanti i det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen); men nu kunde det jo hende, at ogsaa andre Medlemmer af dette Ting kunde faae det Samme i Sindet som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, og saa vilde man komme til at staa underlig overfor et saadant eller andre lignende Tilfælde, naar man ikke i andre Folkethingsmænds Personer vilde finde den samme Garanti som i det ærede Medlem. (En Stemme: Det er ikke Personen, det kommer an paa!). Det forekommer mig dog, at det ikke kan benegtes, at et saadant Tilfælde som dette ikke har foreligget tidligere. Det er et ganske særligt, enestaaende Tilfælde, og jeg tror ikke, at selv den ærede Ordfører i Almindelighed vilde indlade sig paa at give Bidrag til en saadan Undervisning. Den ærede Ordfører kan sige, at det er ikke til Skolen; men det kan jo heller ikke være til Kommunen, og jeg tror ikke, at han vilde give Bidrag til en saadan Undervisning under alle Omstændigheder, selv om Forholdet var et ganske lignende som det her foreliggende. Det, som jeg krævede som Grundlag for at bevilge et saadant Bidrag, var, at Skolen allerede var bestaaende og havde haft en Virksomhed — jeg har ikke talt om, hvor længe eller hvor kort den skulde være — gennem hvilken det kunde gøres klart, at Skolen havde virket og virkede til Held.

Naar det ærede Medlem dernæst sagde, at det var underligt, at man ikke vilde gaa med til denne Bevilling, da den dog kun skulde anvendes til fattige Hvideboeres Sønner, og at man ved at negte denne Bevilling vilde udelukke dem fra at komme i Besiddelse af en saadan Undervisning, saa siger jeg, at det skulde dog være mærkeligt, om Herning Kommune slet ikke skulde have Noget tilovers; ikke engang nogle faa Fripladser, eller om de omliggende Kommuner ikke skulde have Naad til at give Fripladser til nogle faa fattige Børn i en saadan Skole. Man kræver ellers andre Steder, at Skolen skal være begyndt; det har man krævet hidtil, og man negter jo endog Skoler, som ere begyndte, f. Ex. Realskolen i Skive, Bidrag, fordi det endnu ikke er tilstrækkelig oplyst, hvilken Gavn denne Skole kan stifte. Derfor siger jeg: Dette Tilfælde er et særligt extraordinært Tilfælde, og for mig stiller det sig til Syvende og Sidst saaledes, at, naar jeg alligevel stemmer for dette Forslag, saa er det af de modsatte Grunde, hvorfor den høitærede Minister ønskede, at jeg skulde stemme imod det. Det er særlig, fordi jeg i det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds ser en virkelig Garanti for, at disse Fripladser ville komme til Nytte og ikke blive misbrugte.

Ordføreren (Berg): Uagtet det ærede Medlem vil stemme for dette Forslag, finder jeg